

ÅRSREDOVISNING OCH
REVISIONSBERÄTTELSE
FÖR ÅR 1948

6/3-1948

12 ————— *Handelsnyheterna* —————

Atlas Diesel specialiserar rörelsen

Motorerna till Nydqvist & Holm

AB Atlas Diesel överläter till AB Nydqvist & Holm sin tillverkning av dieselmotorer och hydrauliska växlar enligt en i dagarna träffad överenskommelse.

De omständigheter som tvingat Atlas Diesel att skilja sig från en av sina huvudsakliga tillverkningar är främst att söka i en önskan från företagets sida att bättre kunna tjäna sina kunder. Behovet såväl inom som utom landet av företagets produkter har oavbrutet stigit, och ytterligare nämnvärda utvidgningar har av många skäl visat sig ogenomförbara. Ej heller har andra försök att öka tillverkningen givit det resultat som man siktat till. Under dessa förhållanden har man beslutat sig för att reservera den i Sickla tillgängliga kapaciteten för tillverkning av kompressorer, tryckluftverktyg och lastningsmaskiner. Härigenom hoppas man att avsevärt kunna öka sin tillverkning därav, sänka leveranstiderna och över huvud taget bättre betjäna företagets kunder inom dessa områden.

Även motorkundernas intresse hoppas man på detta sätt ha tillvaratagit, då konkurrensen mellan de båda huvudtillverkningarna om arbetstimmarna varit till skada för alla. Genom en koncentration av motortillverkningen hos Nydqvist & Holm

väntar man sig en betydligt större produktionsvolym och till följd därav rationellare drift, samtidigt som ett utnyttjande av de båda företagens erfarenheter på det tekniska och organisatoriska området bör få en gynnsam inverkan på den framtida tillverkningens kvalitet och konkurrenskraft.

Enligt avtalet övertar Nydqvist & Holm Atlas Diesels konstruktioner, för motortillverkningen speciellt lämpade maskiner samt verktyg. Överflyttningen skall ske successivt under två år, och Atlas Diesel skall oberoende av överlåtelsen fullborda nu inneliggande beställningar. Nydqvist & Holm, som har för avsikt att fortsätta den tekniska utvecklingen av Polarmotorerna, kommer att under mellantiden utvidga sina motorverkstäder för att kunna fortsätta Atlas Diesels tillverkning.

Atlas Diesels tjänstemän, sysselsatta inom de berörda tillverkningsgrenarna, väntas i stor utsträckning beredas arbetsuppgifter inom de båda bolagen, och då åtgärden icke minst framtvings av bristen på god arbetskraft, kommer förändringen icke att beröra arbetsledare och arbetare, framhåller Atlas Diesel.

Den överlätna delen av Atlas Diesels rörelse sysselsätter ungefär 400 man, meddelas från Trollhättan.

AD
Atlas Diesel

ORDINARIE BOLAGSSTÄMMA hålles å Stockholms Enskilda Banks huvudkontor, Stockholm, torsdagen den 14 april 1949 kl. 9.15 f. m. För rätt till deltagande i bolagsstämmans förhandlingar fordras enligt bolagsordningen anmälan hos styrelsen senast kl. 16 tredje dagen före bolagsstämman. Den utdelning som kan komma att beslutas av bolagsstämman tillhandahålles hos Stockholms Enskilda Bank AB i Stockholm mot kupong nr 12.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Aktiebolaget Atlas Diesel får härmed avgiva berättelse över bolagets verksamhet under år 1948.

Efterfrågan på bolagets produkter har under året varit god, även om värdet av ingångna beställningar icke kunnat uppnå den höga siffra som noterades under 1947. Som följd av det redan i föregående års berättelse omtalade bostadstillskottet har bolaget kunnat glädja sig åt en bättre tillgång på arbetskraft och leveranserna ha därför under året ökat i omfattning. Orderbeståndet vid årets slut är fortfarande av anseelig storlek om än något lägre än vid föregående årsskifte. Bolaget kan därför räkna med full sysselsättning även under år 1949.

Antalet avlönade arbetare uppgick under året till i medeltal 1.358 mot 1.161 under föregående år. Utbetalda arbetarelöner uppgingo till 9.369.062 kronor mot 7.332.347 kronor år 1947. Medeltalet övriga i bolagets tjänst anställda personer var 635 under 1948 mot 632 under 1947. Till styrelse, verkställande direktör och andra företagsledare har under året utbetalats 344.319 kronor och till övriga befattningshavare i bolaget 5.512.277 kronor.

I avsikt att koncentrera verksamheten på tillverkning och försäljning av tryckluftmateriel har bolaget under året till Nydqvist & Holm AB i Trollhättan överlåtit sin tillverkning av dieselmotorer och hydrauliska växlar. Bolaget kommer emellertid att fortsätta sin tillverkning av dessa produkter intill dess att samtliga nu inneliggande beställningar äro fullgjorda, vilket beräknas ske under loppet av år 1950.

Under året har bolaget högtidlighållit minnet av Aktiebolaget Atlas' tillblivelse för 75 år sedan och Aktiebolaget Diesels Motorers

grundande för 50 år sedan. Vid jubileumshögtidligheten den 29 augusti, som blev en värdig hyllning till arbetets och företagsveteranernas ära, utdelades Kungl. Patriotiska Sällskapets stora silvermedalj jämte gratifikationer till samtliga anställda och pensionärer, som varit i bolagets tjänst i minst 25 år. Alla anställda bereddes denna dag också tillfälle att jämte anhöriga bese bolagets anläggningar och bostäder i Sickla. Kostnaderna i samband med jubileet ha belastat årets rörelse.

Beträffande resultatet av årets verksamhet kan nämnas, att bolaget på grund av de ökade leveranserna uppnått en avsevärt högre bruttovinst än föregående år. Som av vinst- och förlusträkningen framgår belastas emellertid årets resultat med ökade kostnader, större avskrivningar och högre skatter samt en avsättning av 850.000 kronor till AB Atlas Diesels Pensionsstiftelse. Vinstresultatet har också påverkats av den nu liksom tidigare tillämpade försiktiga värderingen av omsättningstillgångarna. Med hänsyn till dessa omständigheter är den redovisade nettovinsten endast obetydligt högre än motsvarande siffra för föregående år.

Avskrivningarna ha i bokslutet verkställts enligt följande grunder:

Fabriksbyggnader av sten	med	2 1/2 %	av	anskaffningsvärdet
»	»	trä	»	5 % »
Bostadsbyggnader	»	»	»	2 % »
Provisoriska träbyggnader	»	20 %	»	»

Under året anskaffade maskiner och inventarier ha helt avskrivits.

Till belysning av mera betydande förändringar i balansräkningen bör framhållas, att bolaget förvärvat ett c:a 23.500 kvm stort markområde, som gränsar till de egna fastigheterna i Sickla. Detta jämte kostnader för iordningställande av tidigare anskaffade bostadstomter är orsaken till den ökning i värdet av bostadsfastigheter, som redovisas per 31 december 1948.

Alltsedan 1942 har ett nära samarbete upprätthållits med AB Eccoverken i Skara, vars verkstäder i huvudsak bedriva tillverkning av småkompressorer och färgsprutor för bolagets räkning. Under år 1948 har bolaget förvärvat samtliga aktier i detta företag. Som följd härav redovisas också numera bolagets fordringar hos AB Eccoverken såsom fordringar hos dotterbolag, vilket bl. a. förklarar det ökade beloppet i balansräkningen för fordringar av detta slag.

På grund av den avsevärt ökade tillverkningen under 1948 har det icke kunnat undvikas, att såväl råmaterialbeståndet som kvantiteten av material i arbete och detaljer i lager visat en påtaglig stegring, och till följd av ökade leveranser äro också utestående ford-

ringar högre än vad de voro under föregående år. Lagren äro bokförda till betryggande värden. Fordringarna äro upptagna till högst de belopp, varmed de kunna beräknas inflyta.

Sedan bolaget gentemot arbetsledarna förpliktat sig till vissa kompletterande pensionsförmåner och även gentemot övriga tjänstemän åtagit sig vissa ytterligare förpliktelse av samma art, har styrelsen funnit påkallat att under förutsättning av bolagsstämmans godkännande till Pensionsstiftelsen avsätta 850.000 kronor.

En förefintlig reserv å 1.600.000 kronor, vilken på sin tid avsattes för att täcka vissa riskbetonade utländska fordringar, kan numera på grund av ändrade förhållanden anses överflödig. Styrelsen har därför, likaledes under förutsättning av bolagsstämmans godkännande, överfört denna reserv till dispositionsfonden, vilken därefter uppgår till 2.600.000 kronor.

I syfte att utvidga försäljningsverksamheten i Frankrike till att även omfatta de franska kolonierna har bolaget tillsammans med sitt franska dotterbolag byggt upp försäljningsorganisationer i Casablanca och Alger. Verksamheten på den förstnämnda platsen bedrivs i aktiebolagsform, under det att försäljningsorganisationen i Alger arbetar såsom direkt filial till dotterbolaget i Paris.

De anslutna företagens resultat för 1948 får anses tillfredsställande. Resultatet av koncernens verksamhet i dess helhet framgår av närslutna koncernbalansräkning. Till belysande av Björneborgs Jernverks AB:s ställning bifogas dess balansräkning per 31 december 1948.

Angående bolagets egen ställning och resultatet av den egna verksamheten hänvisas i övrigt till närslutna balansräkning samt vinst- och förlusträkning.

Beträffande utsikterna för innevarande verksamhetsår bör nämnas, att orderingången fortfarande är god och att bolagets ledning räknar med ytterligare något höjd tillverkning under 1949.

Beträffande dispositionen av de till bolagsstämmans förfogande stående vinstmedlen, nämligen

från föregående år balanserade	Kr. 1.238.699: 76
tillika med 1948 års vinst	» 1.507.705: 30
	<hr/>
	sammanlagt Kr. 2.746.405: 06

föreslår styrelsen, att

till aktieägarna utdelas 7 % med Kr. 711.165: —

» skuldregleringsfond avsättes » 265.000: — » 976.165: —

samt att i ny räkning överföres Kr. 1.770.240: 06

BALANSRÄKNING

Tillgångar

Anläggningstillgångar

		Kronor
Fabriksfastigheter	6.552.450:—	2340583:-
Bostadsfastigheter	2.007.134:—	1996316:-
	8.559.584:—	9336879:-
Avgår ackumulerade avskrivningar	2.973.642:—	3250795:-
	5.585.942:—	6086084:-
Maskiner och inventarier	14.147.513:—	15038915:-
Avgår ackumulerade avskrivningar	14.147.512:—	15038914:-
	I:—	5.585.943:—
		6086085:-

dotterbolag och övriga företag

Investeringar i anslutna företag

Aktier i dotterbolag	1.970.008:—	1970009:-
> > andra bolag	1.300.000:—	1300000:-
Fordringar hos dotterbolag	5.220.805:89	8159471.05
> > andra bolag	449.767:10	400000:-
		8940580.99 // 82946005

Omsättningstillgångar

Råmaterial	6.300.607:—	3924812:-
Varor under tillverkning	7.992.610:—	6468425:-
Hel- och halvfabrikat	9.260.455:—	8167785:-
	23.553.672:—	18561022:-
Kundfordringar	6.427.978:73	7158351.91
Övriga fordringar	1.175.785:73	796506.82
	7.603.764:46	7954858.73
Accepterade växlar	1.806.440:19	1769276.94
Kassa, bank och postgiro	1.344.997:22	1060523.93
	3.151.437:41	34308873:87
		3573668.23 30029548.96

Ställda panter

Fastighetsinteckningar	4.700.000:—	
Förlagsinteckningar	8.500.000:—	
Depositionsbevis	643.600:—	
<i>(Ingår i kassa, bank och postgiro)</i>		
Utländska växlar	1.657.797.78	
	Kronor	48.835.397:86

*) Sparbankens Lörings Riksbank 683.867.36

↑ 47945.114.01

per den 31 december 1948

Skulder

Eget kapital

		Kronor
Aktiekapital	10.159.500:—	10.159.500:—
Reservfond	2.031.900:—	2.031.900:—
Skuldregleringsfond	165.000:—	430.000:—
Dispositionsfond	2.600.000:—	2.600.000:—
<i>Reservingsfond för byggnader</i>	14.956.400:—	2.000.000:—
		<u>17.221.400:—</u>

Vinstmedel

Vinst enligt balansräkningen den 31 december 1947	2.114.864: 76	2.776.405:06
Avgår: 7 % utdelning	711.165:—	711.165:—
Avsättning till skuldregleringsfond	165.000:—	265.000:—
Från 1947 kvarstående vinstmedel	1.238.699: 76	1.770.240:06
1948 års vinst	1.507.705: 30	2.423.094:58
	<u>2.746.405: 06</u>	<u>17.702.805: 06</u>

Långfristiga skulder

3½ % Obligationslån av år 1941	3.105.000:—	2.899.000:—
AB Atlas Diesels Pensionsstiftelse		
Stiftelsens kapital vid årets början	1.254.930:—	2.070.238:—
Avgår under året betalda pensioner	83.334: 30	99.496:88
	1.171.595: 70	1.970.742:12
Tillkommer: 4 % räntegottgörelse för år 1948	48.642: 30	80.962:88
Avsättning år 1948	850.000:—	—
	<u>2.070.238:—</u>	<u>5.175.238:—</u>

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	3.492.876: 76	2.376.883:42
Egna acceptor	649.081: 66	837.651:62
Förskott från kunder m. fl.	11.275.850: 57	9.315.134:37
Skulder till dotterbolag	1.601.232: 35	1.141.639:43
> > övriga	1.744.206: 91	2.021.452:04
1949 års amortering å 3½ % obligationslån	205.000:—	213.000:—
Bankskulder	5.976.822: 55	3.516.265:88
Ogulden skatt och beräknad kvarstående skatt	1.012.284:—	1.684.399:—
		<u>25.957.354: 80</u>

Ansvarsförbindelser

Diskonterade växlar	24.919: 18	4.158:60
Övriga ansvarsförbindelser	10.096.292: 05	11.157.060:39
Sammanlagda beloppet av under året utbetalda pensioner, utgående på grund av förpliktelser, vilka ej upptagits som skuld i balansräkningen eller motsvaras av där upptagen skuld till pensionsstiftelse	62.589: 37	92.200:36
	<u>Kronor</u>	<u>48.835.397: 86</u>

* Antällda preliminärskatt 480.342.61

47.945.114.01

VINST- & FÖRLUSTRÄKNING

för år 1948

		Kronor
Vinst av rörelsen		9.041.731: 23
Förvaltningskostnader		2.216.145: 96
		<hr/> 6.825.585: 27
Extraordinära intäkter		
Restitution av krigskonjunkturskatt	23.000: —	
Vinst å försålda aktier	5.370: 90	
» » » maskiner	74.190: —	102.560: 90
		<hr/> 6.928.146: 17
Avskrivningar		
Byggnader	269.010: —	
Arbetsmaskiner och bilar	2.665.722: —	2.934.732: —
		<hr/> 3.993.414: 17
Inkomsträntor		
Räntor från dotterbolag		
» » övriga	77.323: 73	
Utdelning från dotterbolag	9.347: —	
» » andra bolag	300: —	86.970: 73
		<hr/> 4.080.384: 90
Utgiftsräntor		
Räntor till dotterbolag		
» » övriga	379.326: 60	379.326: 60
		<hr/> 3.701.058: 30
Avsättning till AB Atlas Diesels pensionsstiftelse (under förutsättning av bolagsstämmans godkännande)		850.000: —
		<hr/> 2.851.058: 30
Preliminärskatt och beräknad kvarstående skatt ..		1.343.353: —
Återstår nettovinst kronor		<hr/> <hr/> 1.507.705: 30

Nacka den 14 mars 1949

M. Wallenberg

F. G. Liljenroth

Nils von Steyern

C. Tarras Sällfors

H. Pyk

Walter Wehtje

Under hänvisning till vår revisionsberättelse intyga vi, att förestående balans- samt vinst- och förlusträkningar överensstämma med bolagets räkenskaper.

L. T. Bohlin

Olof Regnstrand

AKTIEFÖRTECKNING

Aktier i dotterbolag

1.000 aktier à X Fmk 1.000: — i <u>Atlas</u> Tryck- luftmaskiner AB, Helsingfors	1:—	8 ✓
102 aktier à X Ptas 500: — i <u>Atlas</u> Diesel S.A.E., Madrid	1:—	4 ✓
100 aktier à n. kr. 1.000: — i A/S <u>Atlas</u> Diesel, Oslo	1:—	5 ✓
5.000 aktier à 1.000: X frcs i <u>Atlas</u> Polar S.A.E., Paris	1:—	7 ✓
39.996 aktier à £ 1.— i <u>Atlas</u> Diesel Co., Ltd., <u>Wembley</u>	1:—	6 ✓
15.000 aktier à X Kr. 100: — i <u>Björneborgs</u> Jern- verks AB, Björneborg	1.300.000:—	1. ✓
1.000 aktier à £ 1.— i <u>Hesselman</u> Motor Corp., Ltd., London	1:—	10 ✓
2.000 aktier à X Kr. 100: — i AB <u>Sicklahus</u> , Nacka	200.000:—	3 ✓
1.000 aktier à X Kr. 100: — i AB <u>Ecoverken</u> , Skara	470.000:—	2. ✓
480 aktier à X frcs 1.000.— i <u>Société</u> Maro- caine de l'Air Comprimé, Casablanca ..	1:—	12 ✓
156.000 aktier à 5/— i <u>Delfos</u> Ltd., Benoni, Syd-Afrika	1:—	9 ✓ 1.970.000:—

Aktier i andra bolag

10.000 aktier à X Kr. 100: — i <u>Injector</u> Company AB, Stockholm	1.000.000:—	
3.000 aktier à X Kr. 100: — i <u>Svensk Interkon-</u> <u>tinental Lufttrafik</u> AB, Stockholm	300.000:—	1.300.000:—
	Kronor	3.270.000:—

12 aktier à 1.000 fl. i Holland-Atla
~~Dt.~~ Rotterdam

1:— 11. ✓

KONCERNBALANSRÄKNING

per den 31 december 1948

Tillgångar

		1000-tal kronor
Anläggningstillgångar		
Fastigheter	18.504	
Maskiner och inventarier.....	5.577	
Aktier	1.451	
Förlagsbevis	400	25.932

Omsättningstillgångar

Varulager och pågående arbeten	33.001	
Kundfordringar och övriga fordringar	18.224	
Aktier och obligationer	18	
Accepterade växlar	1.806	
Kassa och banktillgodohavanden	2.557	55.606
		<u>81.538</u>

Skulder

Eget kapital

Aktiekapital	10.159	
Reserv- och skuldregleringsfonder	2.510	
Vinstmedel från föregående år jämte årets vinst	8.452	21.121

Koncernreserv

2.000

Minoritetsintressen

493

Långfristiga skulder

Obligations-, förlags- m. fl. lån	15.479	
Pensionsstiftelse	2.070	17.549

Kortfristiga skulder

Förskott från kunder m. fl.	18.462	
Leverantörsskulder m. m.	11.552	
Skatteskulder	2.103	
Bankskulder	8.258	40.375

81.538

Nacka den 14 mars 1949

Walter Wehtje

REVISIONSBERÄTTELSE

FÖR AKTIEBOLAGET ATLAS DIESEL

Undertecknade, som utsetts att granska bolagets räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning under år 1948, få över vår granskning avgiva följande berättelse.

Vi hava tagit del av bolagets räkenskaper, styrelsens och verkställande direktörens årsredovisning, koncernredovisningen, protokoll och andra handlingar, som lämna upplysning om bolagets och koncernens ekonomi och förvaltning.

Räkenskaperna hava siffergranskats av Bohlins Revisionsbyrå Aktiebolag.

De i § 101 mom. 2 och 3 samt § 104 aktiebolagslagen givna föreskrifterna hava enligt vår uppfattning fullgjorts.

Vi hava avgivit särskild revisionsberättelse beträffande AKTIEBOLAGET ATLAS DIESELS PENSIONSTIFTELSE, som är en s. k. fri stiftelse och står under egen förvaltning.

Vår revision har icke givit anledning till anmärkning och vi tillstyrka, att bolagsstämman

godkänner styrelsens åtgärd att överföra till dispositionsfonden förefintlig reserv för riskbetonade fordringar å kronor 1.600.000 samt till pensionsstiftelsen kronor 850.000;

fastställer den av styrelsen och verkställande direktören uppräta samt av oss påtecknade balansräkningen;

beviljar styrelseledamöterna och verkställande direktören ansvarsfrihet för förvaltningen under 1948 samt

disponerar till förfogande stående vinstmedel enligt styrelsens och verkställande direktörens förslag, vilket även innefattar stadgad avsättning till skuldregleringsfond och vilket, såvitt vi kunnat finna, med hänsyn till koncernens ställning och resultat icke får anses stå i strid mot god affärssed.

Nacka den 1 april 1949

L. T. Bohlin

Olof Regnstrand

Auktoriserade revisorer

BALANSRÄKNING

per den 31 december 1948 för
BJÖRNEBORGS JERNVERKS AB
(inkl. Björneborgs Fastighets AB)

Tillgångar

Anläggningar		Kronor
Skogs- och jordbruksfastigheter	161.274: —	
Industrialanläggningar och bostäder	4.270.231: —	
Maskiner och ugnar	3.708.233: —	8.139.738: —

Rörelsetillgångar

Råmaterial	1.597.023: —	
Hel- och halvfabrikat	280.708: —	
Fordringar	1.211.221: —	
Aktier	15.732: —	
Kassa och banktillgodohavanden	93.556: 89	3.198.240: 89
	Kronor	11.337.978: 89

Skulder

Eget kapital

Aktiekapital		1.500.000: —
Reservfond		300.000: —
Skuldregleringsfond		10.000: —
Balanserad vinst	451.522: 61	
Årets vinst	70.695: 19	522.217: 80
		2.332.217: 80

Långfristiga skulder

Obligationslån	1.250.000: —	
Inteckningslån	1.059.625: —	
Förlagslån	1.000.000: —	3.309.625: —

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder m. m.	2.347.977: 93	
Innestående lön och semesterersättning	265.695: 20	
Skattereserv	52.000: —	
Bankskulder	3.030.462: 96	5.696.136: 09
	Kronor	11.337.978: 89

Algebra

Handwritten notes in cursive script, likely covering algebraic concepts. The text is mirrored across the grid lines.

Handwritten notes in cursive script, likely covering algebraic concepts. The text is mirrored across the grid lines.

Atlas Diesel

- 1) Direktör Walter Fréty's egenhändiga svarstäckning beaktas
- 2) Närmed intygas att förhiggande balansräkning fastställts av ordinarie bolagsstämma den ~~, oavsett ären beslut fattade om att disponera tillgängliga (vinstmedel enligt styrelsen och oavsett liknande direktörens förslag
Läkemedel In

3) Rättsskrivet intygas:

4) -- -- --

5) -- -- --

6) -- -- --

Stockholm
A.-B. Ikatryck
1949